

Özel Ekol Hastanesi
AMBULANS ve EKİPMANLARININ
TEMİZLİK, DEZENFEKSİYON ve
STERİLİZASYON TALİMATI

1.AMAÇ : Acil Sağlık istasyonu ambulansının ve içinde kullanılan tüm cihazların vaka sonrası temizliğinin nasıl yapılacağı, ne sıklıkla yapılacağı, nasıl bir sıra içereceği ve hangi temizlik malzemeleri ve dezenfeksiyonların kullanılacağının standardize edilmesi ve olası aksaklıkların, bulaşların önlenmesi ve giderilmesidir.

2.KAPSAM : Ambulans, tıbbi cihaz ve tekrar kullanılan malzemelerin temizlik ve dezenfeksiyon işlemlerini kapsar.

3.SORUMLU LUK : Bu talimatın uygulanmasından Acil Sağlık İstasyonu çalışanları, takibinden İstasyon Sorumlusu, Başhekim Yardımcısı ve Başhekim sorumludur.

4.UYGULAMA

- Her vaka sonrası yapılan ambulans temizliği vaka sonrası Ambulans ve Malzeme Temizlik Kontrol Listesi oluşturulup, kaydedilerek imza altına alınır.
- Temizlik ve Dezenfeksiyonda kullanılacak solüsyonun hazırlanışı, Kan ve vücut sıvıları bulaşı olmayan alet ve malzemeler için düşük düzey dezenfeksiyon veya su ve deterjanla temizlik yapılırken, kan ve vücut sıvıları bulaşı olan alet ve malzemeler için yüksek düzey dezenfeksiyon uygulanır.
- Solüsyon hazırlamak için piyasada bulunabilen % 5 klor içeren çamaşır suyu kullanılır.

YÜKSEK DÜZEY DEZENFEKSİYON: Bu üründen 1/10(1 birim %5' lik çamaşır suyu, 9 birim su ya da 10 cc %5 'lik çamaşır suyu,90cc su) hesabıyla solüsyon hazırlanır. Yüksek düzey dezenfeksiyon yapılması gereken aletler dezenfektan madde ile işleme girmeden önce mutlaka iyi bir şekilde deterjan+ su ile yıkanmalıdır. En önemli aşama bu mekanik temizlik aşamasıdır. Dezenfeksiyon öncesinde su ve deterjanla temizlik işlemi yapılmazsa dezenfeksiyon etkin olmaz. Dezenfeksiyon sonrasında musluk suyu ile iyi bir şekilde durulama yapılmalıdır. Sonrasında alet kuruduktan sonra kapalı olarak saklanır.

DÜŞÜK DÜZEY DEZENFEKSİYON:%5'lik klor içeren çamaşır suyu 1/1000 oranında sulandırılarak solüsyon hazırlanır.(Bu solüsyon:1 birim%5'lik çamaşır suyu,99birim su ya da standart dezenfeksiyon için hazırlanan çözüldüden 1 birim alınıp 9 birim suya ilave edilerek hazırlanır)Günlük olarak hazırlanıp kullanılır.

4.1. Ana Sedyenin Bakım ve temizliği(Kan ve vücut sıvıları ile bulaş yoksa düşük düzey dezenfeksiyon yeterlidir)

Uygulama

- Hazırlanan solüsyonla yıkanmış ve sıkılmış temizlik bezi ile tüm metal parçalar silinir. İşlem tamamlanır.
- Aynı solüsyonla tüm plastik parçalar ve şilte silinir. İşlem tamamlanır (Bu işlem her vakadan sonra)
- Bu işlemler tamamlandıktan sonra lityum esaslı madeni yağla hareketli parçalar yağlanır, yağın fazlası silinerek alınır.(bu işlem haftada bir tekrarlanır)

4.2 Sandalye Sedyenin Bakım ve Temizliği (Kan ve vücut sıvıları ile bulaş yoksa düşük düzey dezenfeksiyon yeterlidir.)

Uygulama:

- Hazırlanan solüsyonla yıkanmış ve sıkılmış temizlik bezi ile tüm metal parçalar silinir, işlem tamamlanır.
- Aynı solüsyonla tüm plastik parçalar ve şilte silinir, işlem tamamlanır.(bu işlem her vakadan sonra ve haftada bir rutin olarak tekrarlanır)
- Bu işlemler tamamlandıktan sonra lityum esaslı madeni yağla hareketli parçalar yağlanır, yağın fazlası silinerek alınır (bu işlem haftada bir tekrarlanır)

4.3.Faraş Sedye (Scoop)nın Bakım ve Temizliği(Kan ve vücut sıvıları ile bulaş yoksa düşük düzey dezenfeksiyon yeterlidir.)

Uygulama

- Hazırlanan solüsyonla yıkanmış ve sıkılmış bezi ile tüm metal parçalar silinir, işlem tamamlanır.
- Bu işlemler tamamlandıktan sonra lityum esaslı madeni yağla hareketli parçalar yağlanır, yağın fazlası silinerek alınır(Bu işlem haftada bir tekrarlanır)

<i>Doküman No</i>	<i>Yayın Tarihi</i>	<i>Revizyon No</i>	<i>Revizyon Tarihi</i>	<i>Sayfa No</i>
<i>EN.TL.28</i>	<i>06.09.2013</i>	<i>01</i>	<i>13.04.2016</i>	<i>1 / 4</i>

Özel Ekol Hastanesi
AMBULANS ve EKİPMANLARININ
TEMİZLİK, DEZENFEKSİYON ve
STERİLİZASYON TALİMATI

4.4 Vakum Sedyenin Bakım ve Temizliği (Kan ve vücut sıvıları ile bulaşan yoksa düşük düzey dezenfeksiyon yeterlidir)

Uygulama

- Hazırlanan solüsyonla yıkanmış ve sıkılmış temizlik bezi ile tüm yüzey alt, üst edilerek silinir, işlem tamamlanır.
- Pompa, Hazırlanan solüsyonla yıkanmış ve sıkılmış temizlik bezi ile tüm yüzey alt, üst edilerek silinir, işlem tamamlanır

4.5.Sırt Tahtası(Spine Board)(Kan ve vücut sıvıları ile bulaş yoksa düşük düzey dezenfeksiyon yeterlidir.)

Uygulama

- Hazırlanan solüsyonla yıkanmış ve sıkılmış temizlik bezi ile tüm yüzey alt, üst edilerek silinir, işlem tamamlanır.
- Olağan dışı koşullarda(çok kanlı ve kirlenmişse v.b.)bol tazyikli su ile yıkandıktan sonra, hazırlanan solüsyonla yıkanmış ve sıkılmış temizlik bezi ile tüm yüzey alt, üst edilerek silinir işlem tamamlanır
- Temizleme işlemi her hastaya kullanımından sonra tekrarlanır.

4.6.Vakum Aspiratörünün Bakım ve Temizliği (Her kullanımdan sonra yüksek düzey dezenfeksiyon uygulanır.)

Uygulama

- Toplama kavanozunun içindeki atıkları kapağını açarak veya üstündeki büyük delikten tuvalete boşaltılır, önce su ile daha sonra 1/10 oranında sulandırılarak hazırlanan çamaşır suyu ile yıkanır ve kurulanır.
- Hortumlar çeşme suyu ile yıkanıp içerisinden1/10çamaşır suyu geçirilmeli ve 15 dakika sonra su ile durulanıp, kuru olarak saklanmalıdır.
- Uygun biçimde toplanan malzeme çantasına yerleştirilerek işlem tamamlanır.

4.7.Tansiyon Aletinin Bakım ve Temizliği(Kan ve vücut sıvıları ile bulaş yoksa düşük düzey dezenfeksiyon yeterlidir.)

Uygulama

- Hazırlanan solüsyonla yıkanmış ve sıkılmış temizlik bezi veya %70'lik etil alkol ile ıslatılmış bez veya alkol bazlı hızlı yüzey dezenfektanı(sprey şekli)ile manşon puar ve hortumları silinir, işlem tamamlanır.
- Aynı işlem stetoskop kulaklık ve hortumları içinde tekrarlanır.
- Temizlik işlemi her hasta sonunda tekrarlanır.

4.8.Şişme Atellerin Bakım ve Temizliği (Kan ve vücut sıvıları ile bulaş yoksa düşük düzeydezenfeksiyon yeterlidir.)

Uygulama

- Her biri için aynı işlem, hazırlanan solüsyonla yıkanmış sıkılmış temizlik bezi veya %70'lik etil alkol ile ıslatılmış bez veya alkol bazlı hızlı yüzey dezenfektanı(sprey şekli)ile tüm yüzeyi alt, üst edilerek silinir, işlem tamamlanır.
- Temizlik ve bakım işlemi bittikten sonra her biri uygun şekilde çantasına veya ambulansın iç bölümüne düz olarak yerleştirilir.
- Şişme ateller düzenli bir şekilde her kullanımdan sonra fermuar ve delik açısından kontrol edilir.
- Temizlik işlemi her hasta sonrasında ve haftada bir tekrarlanır.

4.9.Boyunluk Setinin Bakım ve Temizliği (sarf malzemesi değil ise)(kan ve vücut sıvıları ile bulaş yoksa düşük düzey dezenfeksiyon yeterlidir.)

Uygulama

- Her biri kullanıldıktan sonra hazırlanan solüsyonla yıkanmış temizlik bezi ile tüm yüzeyi alt, üst edilerek silinir işlem tamamlanır.
- Boyunluk setinin kanla teması olması durumunda benzer temizlik işlemi 1/10 sulandırılmış çamaşır suyu veya alkol bazlı hızlı yüzey dezenfektanı (sprey şekli)ile yapılmalıdır.

<i>Doküman No</i>	<i>Yayın Tarihi</i>	<i>Revizyon No</i>	<i>Revizyon Tarihi</i>	<i>Sayfa No</i>
<i>EN.TL.28</i>	<i>06.09.2013</i>	<i>01</i>	<i>13.04.2016</i>	<i>2 / 4</i>

Özel Ekol Hastanesi
AMBULANS ve EKİPMANLARININ
TEMİZLİK, DEZENFEKSİYON ve
STERİLİZASYON TALİMATI

4.10. Çantasının Bakım ve Temizliği(kan ve vücut sıvıları ile bulaş yoksa düşük düzey dezenfeksiyon yeterlidir)

Uygulama

- Hazırlanan solüsyonla yıkanmış ve sıkılmış temizlik bezi ile iç ve dış olmak üzere tüm yüzeyi silinir, işlem tamamlanır.

4.11.Portatif Oksijen ve Çantasının Bakım ve Temizliği (Kan ve vücut sıvıları ile bulaş yoksa düşük düzey dezenfeksiyon yeterlidir.)

Uygulama

- Her nöbet değişimi sırasında portatif oksijen tüpünün dolu olup olmadığı kontrol edilir.
- Portatif oksijen sistemi ve manometreleri hazırlanan solüsyonla yıkanmış ve sıkılmış temizlik bezi ile iç ve dış olmak üzere tüm yüzey silinir, işlem tamamlanır.
- Sırt çantasında kullanılıyorsa haftada bir kez sırt tahtası hazırlanan solüsyonla yıkanır, sonrakurutularak hazır hale getirilir.
- Sabit oksijen sisteminde bulunan su haznesi hazırlanan solüsyonla, ardından bol su ile yıkanır ve uygun miktarda distile su ile doldurulur.
- Basit oksijen maskeleri tek kullanımlıktır, kullanıldıktan sonra atılır.

4.12.Kurtarma Yeleğinin Bakım ve Temizliği (Kan ve vücut sıvıları ile bulaş yoksa düşük düzey dezenfeksiyon yeterlidir)

Uygulama.

- Kurtarma yeleği kullanıldıktan sonra düz bir yüzeye yayılarak hazırlanan solüsyon ile silinir.
- Temizlik işlemi bittikten sonra tekrar paketlenir. Kurtarma yeleğinin sırt kısmı üste gelecek şekilde düz bir yere yayılır, göğüs kemerlerini zikzak şeklinde katlayıp ve Velcro tutucularla tutturulur. Tokalar iç tarafa bakacak şekilde yeleği sarmaya göğüs kemerleri(hastanın sağ tarafı) tarafından başlanır.
- Boyun desteği ve alın/çene kemerleri yelekle beraber veya ayrı olarak sarılabilir.
- Bütün parçalar taşıma çantasına yerleştirilir.

4.13.Mekanik Ventilatörün Bakım ve Temizliği (Kan ve vücut sıvıları ile bulaş yoksa düşük düzey dezenfeksiyon yeterlidir)

Uygulama.

- Ventilatörlerin iç temizlik, bakım ve dezenfeksiyon işleminde üretici firma önerileri dikkate alınır.
- Ventilatörlerin dış yüzeyleri, günlük olarak su ve deterjanla temizlenir ve 1 /100 çamaşır suyu ile ekran panel gibi hassas yüzeyleri, tercihen %70'lik alkol veya alkol bazlı hızlı yüzey dezenfektanı(sprey şekil)ile dezenfekte edilir.
- Solunum devreleri yüksek düzey dezenfeksiyon yapıp, kurutulur ve filtresi değiştirilerek tekrar kullanılır.
- Filtreler tek kullanımlık olmalıdır.

4.14.Defibilatörün Bakım ve Temizliği 8 Kan ve vücut sıvıları ile bulaş yoksa düşük düzey dezenfeksiyon yeterlidir.

Uygulama

- Her kullanımdan sonra hazırlanan solüsyon ile nemlendirilmiş bir bezle tüm yüzeyi silinir, derivasyon ve pulse oksimetre kabloları hazırlanan solüsyon ile nemlendirilmiş bir bezle silinmiş.
- Defibrilatörün kaşıkları asla jelli bırakılmaz. Her kullanımdan sonra nemli bezle silinir tam olarak jelden arındırılır, kaşıklar(keskinlikle) kurularak kullanıma hazır hale getirilir.
- EKG Elektrotları temizliğin ardından cihaza takılır ve müdahaleye hazır hale getirilir(kış aylarında iletken jel sertleştiğinden cihaz üzerinde bulundurulmayabilir.

4.15.Laringoskop Seti ve Bladelerin Bakım ve Temizliği (Her kullanımdan sonra yüksek düzey dezenfeksiyon uygulanır.)

Uygulama:

<i>Doküman No</i>	<i>Yayın Tarihi</i>	<i>Revizyon No</i>	<i>Revizyon Tarihi</i>	<i>Sayfa No</i>
<i>EN.TL.28</i>	<i>06.09.2013</i>	<i>01</i>	<i>13.04.2016</i>	<i>3 / 4</i>

Özel Ekol Hastanesi
AMBULANS ve EKİPMANLARININ
TEMİZLİK, DEZENFEKSİYON ve
STERİLİZASYON TALİMATI

- Her nöbet değişiminde öncelikle kontrol edilmelidir. Bladelerin ampullerinin sağlam olup olmadığına bakılır. laringoskopun pili kontrol edilir. Zayıflamış piller değiştirilir.
- Her kullanın sonrasında bleyt setinden ayrılarak akan suyun altından geçirilerek mekanik temizliği yapılır. Yüksek düzey dezenfeksiyon yapan solüsyonda bekletilerek temizlenmeli, uygun şekilde durulanmalıdır.(Bu temizliği yapmak için yeterli zaman olmadığı durumlarda alet temizliğinde alkol bazlı hızlı yüzey dezenfektanı(sprey şekli)kullanılabilir.
- Kilitli poşet içerisinde çantasına yerleştirilerek işlem tamamlanır.(temizlik işlemi sırasında özellikle ampullerin kıvrımlarına dikkat edilmelidir.

4.16. Diagnostik Setin Bakım ve temizliği (Her kullanımdan sonra yüksek düzey dezenfeksiyon uygulanır)

Uygulama

- Diagnostik set. Otoskop ve Rineskoptan oluşmaktadır.
- Her biri kullanıldığı taktirde yukarıdaki gibi hazırlanmış solüsyonla silinir çantasına yerleştirilerek kullanıma hazır hale getirilir.(Bu temizliği yapmak için yeterli zaman olmadığı durumlarda alet temizliğinde alkol bazlı hızlı yüzey dezenfektanı 8sprey şekli)kullanılabilir.

4.17.Ambu Setinin Bakım ve Temizliği(Her kullanımdan sonra yüksek düzey dezenfeksiyon uygulanır)

Uygulama.

- Ambu ve seti her kullanımdan sonra mutlaka temizlik ve dezenfeksiyona dikkat edilmelidir.
- Ambu kullanıldıktan sonra hazırlanan solüsyon ile yıkanır, işlem tamamlanır.
- Ambu konektörü yerinden çıkartılarak1/10'luk çamaşır suyu ile yıkanır, durulanır kurutulur ve yerine takılır.

4.18. AMBULANSIN İÇ TEMİZLİĞİ:

- Uygulamayı gerçekleştirecek tüm personel eldiven kullanmalıdır.
- Malzemeler eksiksiz olarak hazırlanır.
- Öncelikle köşe ve ayrıntılardan başlanır.
- Araç iç zemin uygun biçimde süpürülür.
- Hastanın veya yaralının temas ettiği her yüzey temizlenir.
- Ambulans içerisindeki dolap sistemi, taban kaplaması ile yan panel kaplamaların temizliğinde 1/100'lük çamaşır suyu ile silinir, işlem tamamlanır. Eğer hasta sekresyonları ve kan ile görünür kirlenme olduğunda temizlik işleminde 1/10 'luk çamaşır suyu kullanılır.
- Yumuşak bezle mutlaka kurulama işlemi yapılır.
- Araç bir süre havalandırılır.
- Kontamine iğne uçları, v.b materyal tıbbi atık çöp kutularında toplanacaktır.
- Tıbbi atık 2/3 oranında dolduktan sonra bırakılan sağlık kuruluşunun tıbbi atık çöpüne bırakıldıktan sonra bırakılan sağlık kuruluşunun adı nöbet defterine yazılır.

4.19. AMBULANS DIŞ TEMİZLİĞİ:

- Uygulamayı gerçekleştirecek tüm personel eldiven kullanmalıdır.
- Malzemeler eksiksiz olarak hazırlanır.
- Aracın üstü, önü, arkası ve yanları olarak ayrılan bölgeler sırasıyla yıkanmalıdır.
- Ambulans yıkamada öncelikle tekerlek ve jantlar yıkanacak, çamurların akıtılması sağlanacaktır
- Aracın tepesinden başlanarak ılık veya soğuk su ile tüm araç yıkanacaktır.
- Sabun veya araç şampuanı su ile köpürtülür.
- Uygun fırçayla tepeden başlayarak tüm dış yüzey yıkanır.
- Temiz su ile aynı şekilde durulama yapılır.
- Yumuşak bezle mutlaka kurulama işlemi yapılır.

Hazırlayan	Hazırlayan	Kontrol Eden	Kontrol Eden
Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi Ümran SÜREN	Kalite&Akreditasyon Sorumlusu Çiğdem AYICI	Hastane Müdürü Mustafa İŞİK ALSÜ	Tedavi ve Bakım Hiz. Müd. Yesim İNÇİ
Son Kontrol		Onay	
Kalite Yönetim Direktörü Prof. Dr. İsmail Çiğdem		Büyükbaş Op.Dr. Şaban Çiğdem	

Doküman No	Yayın Tarihi	Revizyon No	Revizyon Tarihi	Sayfa No
EN.TL.28	06.09.2013	01	13.04.2016	4 / 4